

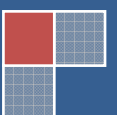
เอกสารสรุปการสัมมนา

เพื่อพัฒนาระบบผู้ประสานงาน คณะรัฐมนตรีและรัฐสภา (ปคร.)

วันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2552

ณ โรงแรมรอยัลปริ้นเซส กรุงเทพมหานคร

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สารบัญ

ความคาดหวังของคณะรัฐมนตรีในการประสานงาน_____1
ของผู้ประสานงานคณะรัฐมนตรีและรัฐสภา

โดย นายสุเทพ เทือกสุบรรณ
รองนายกรัฐมนตรี

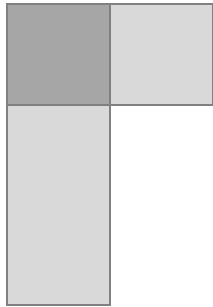
การแลกเปลี่ยนประสบการณ์เกี่ยวกับ_____19
การปฏิบัติหน้าที่ผู้ประสานงานคณะรัฐมนตรีและรัฐสภา

โดย นางกานดา วัชรากัย
รองปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
ผู้ประสานงานคณะรัฐมนตรีและรัฐสภา
กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

คำถาม-คำตอบและข้อคิดเห็นเกี่ยวกับ_____31
ระบบผู้ประสานงานคณะรัฐมนตรีและรัฐสภา

แนวทางการประสานงาน_____39
ในภารกิจของคณะรัฐมนตรีและรัฐสภา

โดย นายสุรชัย ภูประเสริฐ
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ความคาดหวังของคณะรัฐมนตรี ในการประสานงานของ ผู้ประสานงานคณะรัฐมนตรีและรัฐสภา

นายสุเทพ เทือกสุบรรณ รองนายกรัฐมนตรี

ท่านเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ท่านคณะผู้ประสานงาน
คณะรัฐมนตรีและรัฐสภาหรือ ปคร. ที่เคารพรักทุกท่าน

งานวันนี้เป็นงานที่ได้รับเชิญให้มาพูดโดยที่แทบที่จะ
ไม่มีความรู้เรื่อง ปคร. มาก่อนเลย แต่ผมมีความตั้งใจจะมาพูดคุย
กับท่านทั้งหลาย

ในประการแรกผมได้ทราบมาก่อนว่า ท่านทั้งหลายเป็นผู้ประสานงานฯ ที่ได้ทำงานต่อเนื่องมา 3-4 ปีแล้ว อาจจะมีบางส่วนซึ่งเป็นคนใหม่ที่เพิ่งได้รับแต่งตั้งโดยท่านรองนายกรัฐมนตรี และโดยท่านรัฐมนตรีชุดใหม่ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องมาพูดคุยซักซ้อมทำความเข้าใจกัน ผมคิดว่าคนที่ได้รับแต่งตั้งใหม่ ๆ ก็คงเหมือนผมที่ไม่ทราบ ไม่มีความรู้มาก่อนว่า ปคร. จริง ๆ จะต้องมียุทธศาสตร์จะต้องมีหน้าที่อะไร ทำอะไรได้บ้าง ประเด็นสำคัญก็คือคงมีหลายคนสงสัยว่ากลไกนี้จะได้ผลหรือไม่ จะเป็นประโยชน์หรือไม่ ผมเชื่อว่าที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีพยายามที่จะผลักดันให้มีระบบผู้ประสานงานคณะรัฐมนตรีและรัฐสภาขึ้นนี้ ต้องมีความคาดหวังอยู่ว่า ปคร. จะช่วยเติมเต็มสิ่งที่ยังไม่สมบูรณ์ในการทำงานเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติราชการมากขึ้น ผมต้องเรียนว่า ในชีวิตที่เป็นนักการเมืองมา 30 ปี เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในสภาบ้าง เป็นรัฐมนตรีอยู่ในฝ่ายรัฐบาลบ้าง ผมได้รับการปลูกฝังให้รู้จักที่จะเคารพในความเป็นมืออาชีพของฝ่ายต่าง ๆ ผมเคยเป็นรัฐมนตรีที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เคยเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม ผมไม่เคยมีปัญหาในการทำงานร่วมกับข้าราชการ เพราะว่าผม

สามารถที่จะชักชวนทำความเข้าใจกับข้าราชการในกระทรวง
เหล่านั้นได้ ว่าเราต่างเป็นมืออาชีพแต่ว่าคนละด้าน **ท่านเป็น**
ข้าราชการ ท่านต้องเป็นข้าราชการที่ดี ข้าราชการที่มี
คุณภาพทำหน้าที่ของท่าน ผมเป็นนักการเมือง ผมก็ทำ
หน้าที่ของผมในฐานะนักการเมืองมืออาชีพ นักการเมือง
อาจจะไป ๆ มา ๆ แต่ข้าราชการต้องเป็นหลักให้แก่
บ้านเมือง นี่เป็นจุดยืนของผม แล้วผมก็สามารถที่จะร่วมงาน
กับข้าราชการเหล่านั้นได้ด้วยดีตลอด แต่ว่ามาบัดนี้การเมือง
เปลี่ยนไป ระยะเวลาหลัง ๆ นี้บรรยากาศในการเมืองเปลี่ยนไปมาก
และส่งผลทำให้บรรยากาศในการปฏิบัติราชการพลอยเปลี่ยนไป
ด้วย ข้าราชการจำนวนหนึ่งยึดติดกับตัวคนมากไป ไม่ได้ยึดติดกับ
ภาระหน้าที่ ไม่ได้คิดว่าตัวเองเป็นข้าราชการของพระเจ้าแผ่นดิน
ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว หรือเป็นข้าราชการของ
ประชาชน ในระยะเวลาหลังหลายคนมักทำตัวเป็นข้าราชการของ
นักการเมือง ของพรรคการเมือง เลยสูญเสียความเป็นมืออาชีพ
สูญเสียความเป็นตัวของตัวเองไป แล้วก็เลยทำให้ประสิทธิภาพ
ของข้าราชการลดลง สิ่งเหล่านี้ทำให้เกิดความเสียหายแก่
ประเทศชาติและประชาชน

เอกสารสรุปการสัมมนาเพื่อพัฒนาระบบผู้ประสานงานคณะรัฐมนตรีและรัฐสภา

ผมอยากจะเรียนว่าผมไม่ทราบว่า รัฐบาลของท่าน นายกรัฐมนตรี อภิสิทธิ์ฯ จะอยู่ได้นานเท่าไร แต่ในฐานะเป็นผู้จัดการรัฐบาลผมขอเรียนกับท่านว่าผมตั้งใจจะอยู่ให้ครบ 3 ปี ไม่ว่าจะต้องทำงานหนักขนาดไหนผมถือว่าต้องทำ เพราะเป็นภาระเป็นหน้าที่ที่ต้องทำเพื่อกอบกู้บ้านเมืองของเราให้พ้นวิกฤตให้ได้ ไม่ได้ทำเพราะมีเหตุผลอื่น แต่ทำเพื่อแผ่นดินจริง ๆ ผมขอเรียนกับท่านทั้งหลาย ท่านจะเชื่อผมหรือไม่อย่างไร ผมไม่ทราบ แต่ผมขอเรียนให้ท่านทราบความตั้งใจจริงว่า ถ้ารัฐบาลชุดนี้กอบกู้ประเทศให้พ้นวิกฤตไม่ได้ ลูกหลานท่าน ลูกหลานผมจะมีปัญหามากในการที่จะมีชีวิตรอดอยู่ในแผ่นดินนี้ ถ้าเกิดความพลาดพลั้งเพราะรัฐบาลนี้ไม่สามารถ

ทำงานได้ตามเป้าหมาย ประเทศไทยจะมีความวุ่นวายมากมายเกินกว่าที่ใครจะคาดคิดได้ ผมอยู่ในการเมืองมา 30 ปี ถ้าเป็นการอ่านหนังสือก็เรียกว่าผมอ่านมาติดต่อกันมา 30 ปี ผมเห็นชัดว่า สิ่งเหล่านี้เป็นภาระหน้าที่ของพวกเราที่ต้องร่วมมือกันแก้ปัญหา

ย้อนกลับมาถึงเรื่องของ ปคร. ในสถานการณ์เช่นนี้ ผู้ที่ทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงานของคณะรัฐมนตรีและประสานงานกับรัฐสภาซึ่งได้แก่ท่านทั้งหลายนี้ ขอให้ตระหนักว่าท่านมีบทบาทสำคัญ ถ้าท่านทำงานอย่างทุ่มเทด้วยความเต็มใจอาชีพ ท่านจะช่วยให้การแก้ปัญหาของประเทศนี้เป็นไปด้วยความราบรื่น และสามารถบรรลุผลสำเร็จด้วยความรวดเร็วยิ่งขึ้น

ถ้าถามว่า ความคาดหวังของคณะรัฐมนตรีในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการประสานงานของผู้ประสานงานฯ นี้เป็นอย่างไร ในขณะที่ผมยังไม่ได้พูดคุยสอบถามกับรัฐมนตรีท่านอื่น วันนี้ผมจึงจะขอตอบโดยเอาตัวเองเป็นที่ตั้ง ความทุกข์ของผมในการปฏิบัติหน้าที่ก็คือเวลาที่มีจำกัด และรัฐบาลมีภาระที่จะต้องแก้ไขปัญห เฉพาะหน้ามากมาย ผมหวังพึ่งข้าราชการ

ประจำที่เป็นมืออาชีพในการรวบรวมข้อมูล ข้อเท็จจริงต่าง ๆ ผมหวังว่าข้อมูลทั้งหลายที่เตรียมให้ผมจะสมบูรณ์ ผมสามารถเชื่อถือได้ ผมใช้อ้างอิงได้ หลายเรื่องหลายครั้งที่ผมไม่มีเวลาได้มีโอกาสเตรียมตัวมาก่อน เพราะกว่าเอกสารที่จำเป็นต้องใช้มาถึงผมก็ตอนที่ผมจะต้องขึ้นไปแถลงชี้แจงในสภาแล้ว จะเป็นการตอบชี้แจงกระทู้หรือชี้แจงญัตติหรือเป็นข้อมูลสำหรับการอภิปรายก็ตาม ปรากฏว่าหลายครั้งอ่านไปได้หน้าสองหน้า ไม่กล้าอ่านต่อตามเอกสารนั้นแล้ว เพราะเห็นแล้วว่าผิด เห็นแล้วว่าบกพร่อง เห็นแล้วว่าไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ตามที่คาดหวังไว้

เรื่องเหล่านี้คือความคาดหวัง ผมหวังว่าเอกสารข้อมูลต้องครบ ต้องสมบูรณ์ ท่านทั้งหลายปฏิบัติราชการกันมานานแล้วแต่ละคนอาจจะ 20-30 ปี เป็นมืออาชีพ ท่านต้องเห็นว่าเอกสารที่เตรียมให้รัฐมนตรี ที่เตรียมให้นายกรัฐมนตรีมีความสมบูรณ์เพียบพร้อมทุกแง่ทุกมุมหรือไม่ มีความถูกต้องแม่นยำหรือไม่ ผมขอยกตัวอย่างให้ท่านฟังสักเรื่อง เมื่อไม่กี่วันมานี้ ผมต้องตอบกระทู้ในสภา เนื้อหาในกระทู้เป็นเรื่องของคน 2 ฝ่ายที่ขัดแย้งกันที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีฝ่ายหนึ่งถูกยิงเสียชีวิต อีกฝ่ายหนึ่งก็กลายเป็นจำเลย คนที่ร่างคำถามตอบให้ผมตอบกระทู้นี้ เขาสลับฝ่ายกัน ผมอ่านแล้วไม่ทราบว่าตกลงใครเป็นผู้ร้ายใครเป็นพระเอก แล้วผมจะตอบได้อย่างไร โชคดีที่ผมพอทราบบ้าง จำได้และเอะใจขึ้นมาจึงไม่ตอบ เห็นชัดว่าคนยกคำถามตอบกระทู้สลับข้างกัน เอาโจทก์เป็นจำเลย เอาจำเลยเป็นโจทก์ นั่นก็เป็นปัญหาเวลาจะไปตอบกระทู้ทุกครั้งผมจึงรู้สึกเหนื่อยมาก เพราะว่าต้องเอากระทู้มาอ่าน แล้วก็มาแยกประเด็นเองว่าเขาถามอะไร แล้วมีคำตอบที่ควรจะตอบให้ครบถ้วนสมบูรณ์ในแง่ไหนมุมใดบ้าง แล้วก็จะต้องขอติดต่อกับเจ้าหน้าที่เพื่อให้ค้นเรื่องค้นข้อมูลเพิ่มเติม อย่างเช่นเรื่องชาวโรฮิงญาที่ยังไม่ตอบกระทู้เลยแต่ผมอ่านเป็น 10

รอบแล้ว ร่างคำตอบที่เขาโยกกว้างให้ผมไม่กล้าตอบ เพราะผมรู้ว่า
ตอบแล้วข้อมูลไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ ผมต้องเสาะหาข้อมูลเพิ่มเติมจาก
สภาความมั่นคงแห่งชาติ จากฝ่ายทหาร จากฝ่ายตำรวจตรวจคน
เข้าเมืองว่ามีอะไรอีกบ้างที่เป็นข้อเท็จจริงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง
เป็นอย่างไรที่สื่อต่างประเทศวิพากษ์วิจารณ์หรือไม่ ถ้าไม่ใช่ วันนั้น
เกิดอะไรขึ้น การตอบกระทู้จะตอบให้ถูกต้องสมบูรณ์ได้ต้องได้
ข้อมูลเพียบพร้อมอย่างนี้ จึงจะมีความมั่นใจ แล้วก็ต้องหาให้
ได้ต่อไปว่าแล้วกรณีอย่างนี้ที่เกิดขึ้นในประเทศอื่นเขาปฏิบัติ
อย่างไร คือต้องให้ได้ครบถ้วนอย่างนั้น เราจึงจะมีความมั่นใจที่จะ
ลุกขึ้นพูดจาชี้แจงต่อสภาได้ เพราะสิ่งที่ชี้แจงต่อรัฐสภาในฐานะ
เป็นรองนายกรัฐมนตรีนั้นจะมีการบันทึกไว้ในเอกสารของสภา
ชั่วคราวชั่วคราว ถ้าเราพูดผิดไม่ใช่เราโกงคนเดียว

เพราะฉะนั้น ถ้าถามความคาดหวังของผม คนที่เป็น
ผู้ที่เตรียมข้อมูลเอกสารให้ต้องสมมติตัวเองว่าเป็นผม แล้วก็
คาดการณ์ได้ว่าถ้าเป็นผมแล้วผมต้องการคำตอบอะไรบ้าง
คำอธิบายอย่างไรบ้าง ในแง่มุมใดบ้าง จึงจะทำให้สมบูรณ์ได้

ที่กล่าวมาข้างต้นเป็นตัวอย่างเฉพาะกรณีของการทำงานในสภาซึ่งสำคัญ แต่บทบาทหน้าที่ของท่านทั้งหลายสำคัญกว่านั้น บทบาทหน้าที่ของท่านทั้งหลายคือผู้ที่ช่วยไปเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยราชการต่าง ๆ ให้ได้เรื่องราวที่ถูกต้อง ที่เป็นจริง ที่แม่นยำแล้วนำเสนอนายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีทั้งหลาย เพื่อเป็นหลักฐานเป็นข้อมูลพื้นฐานที่จะใช้ในการวินิจฉัย ตัดสินใจได้ ผมเห็นหลายครั้งว่า เรื่องที่เข้าสู่ที่ประชุมของคณะรัฐมนตรีไม่สมบูรณ์ รัฐมนตรีหลายคนได้ข้อมูลผิด สมมติฐานที่เขาตั้งไว้ไปคนละทาง อย่างนี้ทำให้การประชุมในคณะรัฐมนตรีในเรื่องนั้นแทนที่จะจบได้ภายในเวลา 20 นาที บางเรื่องกลายเป็นชั่วโมงครึ่ง อย่างนี้ไม่เรียกว่ารวดเร็ว ที่น่ากลัวก็คือว่า บางที่ตัดสินใจผิด ท่านเลขาธิการคณะรัฐมนตรีอยู่มาหลายรัฐบาลแล้ว เห็นมาหมดแล้ว ต้องรู้ว่ามีมติคณะรัฐมนตรีผิดหลายครั้ง ที่ผิดเพราะว่าตัดสินใจบนพื้นฐานข้อมูลที่ผิดพลาด นี่คือการคาดหวังที่ผมคาดหวังจากปคร. ท่านทั้งหลายจะต้องช่วยป้องกันตั้งแต่ต้นว่าข้อมูลที่จะเข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรีนั้น ต้องแม่นยำ ต้องถูกต้อง ตรงที่สุด ชัดที่สุด โดยท่านไม่ต้องไปสนใจว่า คนอ่าน

คนรู้ข้อมูลนี้แล้วจะมีความรู้สึกอย่างไร จะคิดอย่างไร นั้นไม่ใช่เรื่องของท่าน แต่ภาระของท่านคือท่านต้องทำหน้าที่เป็นมืออาชีพของท่าน วิเคราะห์ตัวเลข วิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์สถานการณ์จริงให้ก่อน เขาจะตัดสินใจผิดถูกเรื่องของเขา แต่ท่านทั้งหลายที่เป็นมืออาชีพอยู่ท่านต้องยืนยันในความแม่นยำของเนื้อหาสาระของเรื่องราวที่จะนำไปสู่การวินิจฉัยสั่งการหรือการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ผมคิดว่าตรงนี้เป็นหัวใจสำคัญ ท่านทั้งหลายมีโอกาสดีที่จะทำหน้าที่นี้ให้สมบูรณ์ได้ อย่างผมหรือท่านอื่นที่เป็นนักการเมืองเข้ามาช่วยงานรัฐบาลอาจจะไม่รู้จักกัน หรือไม่รู้จักท่านทั้งหลายมาก่อน แต่ท่านอยู่ในแวดวงเดียวกันท่านรู้ ท่านรู้ว่า

ข้อมูลถ้ามาจากท่านนี้ จากหน่วยงานนี้จะมีความแน่นอนเชื่อถือได้ เรื่องนี้ต้องไปถามคนนี้ถามคนอื่นอาจจะไม่แม่น ท่านรู้กันหมด เพราะท่านอยู่ในราชการมาตลอด ใครมีฝีมือมากน้อยเพียงใด ท่านเข้าใจกันหมด ท่านพบกันมาหลายเวทีแล้ว ท่านเคยพบปะสังสรรค์กันมาหลายหนแล้ว เพราะฉะนั้น สิ่งเหล่านั้นช่วยได้ แต่สำหรับผู้ที่มาพร้อมกับตำแหน่งทางการเมือง หรือมาจากนักการเมืองนั้นไม่รู้เหนือรู้ใต้ บางทีเลือกฟังผิดคนก็อาจจะเสียหายมากขึ้นไปอีก ยิ่งถ้าไปฟังคนที่มีอคติ มีความรู้สึกส่วนตัว ใส่เข้าไปในข้อมูลในเนื้อหาด้วย ยิ่งจะทำให้เสียหายใหญ่โต

ผมอยากเรียนให้ทราบว่า ไม่ว่าในขณะนั้นที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีคิดที่จะตั้งระบบ ปคร. ขึ้นมา เขาจะมีความคาดหวังมากมายอย่างที่ผมพูดหรือไม่ก็ตาม แต่ว่าเมื่อมาถึงวันนี้ ถ้าท่านตั้งหัวข้อถามผมว่า คณะรัฐมนตรีมีความคาดหวังอย่างไร ผมตอบได้ว่า ผมคาดหวังว่า ท่าน ปคร. ทั้งหลายจะช่วยให้การทำงานของคณะรัฐมนตรีเป็นไปด้วยความรวดเร็ว ราบรื่น ถูกต้อง แม่นยำ นั่นคือความคาดหวัง นอกจากนี้ ผมยังคาดหวังที่จะเห็นว่าท่านทั้งหลายสามารถเป็นตัวแทนของข้าราชการที่พิสูจน์ให้เห็นความเป็นมืออาชีพของข้าราชการจริง ๆ ท่านอยู่ใน

ราชการมานานท่านต้องทำให้ยอมรับว่าบ้านเมืองของเราต้องมีพวกท่านกับพวกผมที่จะต้องอยู่ด้วยกัน ไม่ว่าจะรักชอบกันหรือไม่อย่างไรก็ตาม ก็ต้องเป็นอย่างนี้ เป็นอย่างอื่นไปไม่ได้ เพราะฉะนั้น เราต้องหาหนทางที่จะอยู่ร่วมกันและทำงานร่วมกันให้มีประสิทธิภาพให้ได้ ผมเข้าใจท่านซึ่งเป็นข้าราชการประจำบางที่ท่านเห็นผู้ที่มาจากการเมืองทำหลายอย่างที่ท่านทำไม่ได้ ผมเคยชวนข้าราชการหลายคนสมัครเป็นผู้แทนราษฎรกับผม ผมพาไปเดินพบปะประชาชนได้อาทิตย์เดียวบอกว่าไม่ไหวแล้ว ไหว้ไม่ไหวเพราะต้องเดินไหว้ไปหมด เด็กเล็ก คนหนุ่มคนสาว ความที่เคยเป็นข้าราชการชั้นผู้ใหญ่มามีแต่คนไหว้ ผมยกตัวอย่างเรื่องนี้มาก็เฉพาะที่ท่านพอรับได้ ที่เขาทำแล้วท่านรับไม่ได้มากกว่านี้ ไม่ต้องยก อย่างนี้เป็นต้น ผมเข้าใจ แต่ในขณะเดียวกัน มีเพื่อนนักการเมืองของผมที่เห็นข้าราชการบางประเภท บางลักษณะซึ่งได้สละความเป็นตัวตนของข้าราชการที่ดีหมด ผมเคยเห็นข้าราชการคุกเข่ากราบนักการเมือง ผมอนาถใจ อยากจะร้องให้ เสียใจ ไม่อยากเห็นอย่างนั้นในชีวิต เราต้องอยู่ด้วยความเคารพซึ่งกันและกันในวิชาชีพของแต่ละฝ่าย

แล้วก็ต้องทำงานกันด้วยอุดมการณ์ อย่างนี้บ้านเมืองเราจึงจะไปรอด

เพราะฉะนั้น ผมถือโอกาสนี้เรียนกับท่านทั้งหลายว่า ผมเชื่อว่าคนในคณะรัฐมนตรีชุดนี้จำนวนหนึ่งคงคิดไม่แตกต่างกับผมมากนัก ผมขอเรียนยืนยันว่า ท่านนายกรัฐมนตรี แม้ว่าถ้าเทียบกับท่านทั้งหลายแล้วมีอายุน้อยเยาว์กว่ามาก กับผมเทียบไม่ได้เลย ท่านที่อยู่ที่นี่ต้องเรียกผมพี่ทุกคน แต่ผมได้สังเกตดูบรรดาคนที่เขานักการเมืองมา ผมเป็นกลุ่มคนชุดแรก ๆ ที่เห็นว่า คุณอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ จะเป็นผู้นำที่ดีของประเทศนี้ได้ ผมศึกษาท่านมาตั้งแต่ท่านอายุสิบกว่าปี ที่ท่านเดินมาที่พรรคประชาธิปัตย์พร้อมกับคุณพ่อคุณแม่ซึ่งเป็นแพทย์ทั้งคู่ แล้วมาบอกกับพวกผม ซึ่งขณะนั้นอยู่ในสภามาหลายสมัยแล้ว ว่าวันหนึ่งเมื่อเรียนจบแล้วท่านจะมาอยู่ด้วยที่พรรคประชาธิปัตย์เพราะอยากเป็นนักการเมือง ผมคิดว่าอันนี้น่าสนใจ จึงได้ติดตามและศึกษามาตลอด ผมได้เห็นว่าคุณมีความพร้อมที่จะเป็นผู้นำของประเทศได้ ถ้าเราให้โอกาส เพราะฉะนั้น พวกผมก็เป็นกลุ่มที่เข้ามาช่วยสนับสนุนตั้งแต่แรก ตั้งแต่ในพรรคประชาธิปัตย์ สนับสนุน

จนกระทั่งท่านได้มาเป็นหัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์ และมาจนถึงทุกวันนี้ที่ได้มาเป็นหัวหน้าคณะรัฐบาล ที่ผมยืนยันเช่นนี้เพราะว่า

ประการที่ 1 ท่านนายกฯ อภิสิทธิ์ฯ เป็นคนที่มีอุดมการณ์ มีจิตใจดี คิดทำเพื่อบ้านเมือง ไม่ใช่คนที่เป็นนักไต่บันไดสังคม ยกสถานภาพตัวเองขึ้นไปเรื่อย ๆ เพราะมีความทะเยอทะยานส่วนตัวอีกแบบหนึ่ง แต่ท่านคิดแบบนักการเมืองอาชีพ อยากจะทำงานให้แก่ประเทศชาติบ้านเมือง อยากเห็นความก้าวหน้าของบ้านเมือง ที่สำคัญก็คือท่านมีอุดมการณ์เรื่องนี้เป็นเรื่องใหญ่ มีนักการเมืองมากมายที่ไม่มีอุดมการณ์ แล้วสร้างปัญหาแก่สังคมและบ้านเมือง

ประการที่ 2 ท่านนายกฯ อภิสิทธิ์ฯ เติบโตมาดี มีความรู้ความสามารถ มีประสบการณ์ที่ฝึกฝนมาตลอด เหมาะที่จะใช้กับยุคสมัยนี้ ท่านเรียนที่มหาวิทยาลัยออกซ์ฟอร์ด (Oxford University) เรียนหลักสูตรพิเศษที่เรียกว่า Philosophy Politics and Economics (PPE) เรียนปรัชญา เรียนรัฐศาสตร์ เรียนเศรษฐศาสตร์ ตอนนี้ได้ใช้ความรู้เหล่านี้ครบ พูดยได้ อธิบายได้ ถ้าไม่มีพื้นฐานทางเศรษฐศาสตร์มาเลยวันนี้ผมคิดว่า เวลาจะ

ตอบคำถามสื่อมวลชนต่างประเทศ พูดกับนักธุรกิจต่างประเทศ พูดกับทูตานุทูตทั้งหลายจะยาก พูดกับคนไทยคงไม่เป็นไร เพราะอย่างไรเราก็ตอบไปได้ แต่หากเป็นต่างชาติเขาเขี่ยยาก ท่านจะสังเกตเห็นได้ว่า การที่เรียนทางรัฐศาสตร์ เรียนปรัชญามา การพูดจามีเหตุมีผล ทำให้เราเห็นความคล้องจองของเนื้อหาสาระที่สำคัญ

ประการที่ 3 ที่สำคัญกว่านั้นคือ ท่านไม่เคยมีประวัติต่างพรร้อย ผมอยู่ในการเมืองมา 30 ปี ผมเห็นว่า เราต้องช่วยกันสร้างคนอย่างนี้ นักการเมืองรุ่นก่อน ๆ แม้มาจนถึงรุ่นพวกผม บอบช้ำมามาก ตลอดเวลาของการต่อสู้ทางการเมืองมีทั้งแพ้เป็น แพลใหม่ แพลเก่า มากมาย เมื่อถึงเวลาที่จะสนับสนุนขึ้นมาให้ทำหน้าที่เป็นผู้นำก็ถูกกดดันไปด้วยวิวัฒนาการของการต่อสู้ เพราะฉะนั้น เราต้องหาทางสร้างนักการเมืองรุ่นใหม่ ๆ ที่มีความพร้อม ไม่เคยมีบาดแผล และไม่เคยมีจุดอ่อนที่จะให้ถูกครหา และพวกเราก็ช่วยทำงานให้ ความคิดอย่างนี้มีในบรรดานักการเมืองที่อยู่ในพรรคประชาธิปัตย์อย่างพวกผม

ที่กล่าวมาคือเหตุผลที่เราสนับสนุนคุณอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ มาตั้งแต่ต้น และผมเรียนยืนยันกับท่านทั้งหลายว่า มาจนถึงวันนี้ผมยังมีความมั่นใจว่า ท่านนายกรัฐมนตรี อภิสิทธิ์ฯ จะเป็นผู้นำของพวกเราที่จะนำพาประเทศไทยผ่านพ้นวิกฤตคราวนี้ไปได้ ที่พูดอย่างนี้เพื่อให้ท่านทั้งหลายได้จับตาแล้วก็ได้มีความรู้สึกที่ว่า ท่านได้เลือกที่จะมาทำงานกับคนที่น่าจะมีความเหมาะสมกับยุคสมัยกับสถานการณ์ เพราะเรื่องนี้จำเป็นและสำคัญเหมือนกัน คนเราถ้าต้องไปทำงานกับคนที่เราไม่มีศรัทธา ไม่มีความเชื่อถือ การทุ่มเทให้แก่งานก็ยาก หนักใจ ฝืนใจ ทำไม่เต็มร้อยหรือไม่เต็มที่ ผมขอให้ท่านได้ลองนำสิ่งที่ผมเรียนให้ทราบนี้ไปพิจารณา จะทำให้ท่านค่อย ๆ เต็มร้อยขึ้น ในการจะทุ่มเททำงานให้แก่รัฐบาลนี้ ในฐานะที่จะเป็นผู้ประสานงานให้กับคณะรัฐมนตรีและรัฐสภา

ผมอยากจะให้ท่านทั้งหลายได้ศึกษานโยบายของรัฐบาลที่ท่านนายกฯ อภิสิทธิ์ฯ ได้แถลงต่อรัฐสภา อยากให้ท่านทั้งหลายได้ศึกษามาตรการ 9 ข้อ ที่ท่านนายกรัฐมนตรีมอบให้แก่คณะรัฐมนตรีให้ยึดถือเป็นแนวปฏิบัติ และถ้าเมื่อใดที่ท่านเห็นว่า รัฐบาลเดินหลุดออกจากกรอบนั้น ท่านมีสิทธิให้ความเห็น

ชักท้วงได้ หากชักท้วงกับคนอื่นไม่ได้ขอให้ท่านบอกผม ผมยินดีที่จะได้รับฟังและผมรู้ว่า ถ้าท่านมองด้วยสายตาจากมุมมองของท่าน ถ้าท่านเห็นว่าคนในรัฐบาลหรือคณะรัฐบาลหลุดแนวไปแล้ว ผมให้ความเคารพ ผมให้ความเชื่อถือท่าน และผมถือว่าท่านไม่ใช่เจ้าของประเทศธรรมดา แต่เป็นเจ้าของประเทศที่มีความรู้ มีความเข้าใจแล้วก็สามารถมองเหตุการณ์ มองปัญหาได้ทะลุได้ลึกซึ้ง ท่านทั้งหลายเป็นคนที่ผมให้ความเชื่อถือ วันนี้ผมขอเรียนท่านเช่นนี้ วันข้างหน้า ผมอาจจะมีเรื่องที่จะต้องรบกวนพื้งพาท่าน และก็น่าหวังที่จะได้รับคำแนะนำ ข้อเสนอหรือความเห็นที่แม่นยำ ที่ถูกต้อง ที่เป็นจริง ในมุมมองของท่าน

ผมขอสรุปกับท่านทั้งหลายว่า ผมเชื่อว่า ถ้าเราได้พัฒนาไปด้วยกัน ระบบ วิธีการ ในการที่จะร่วมกันทำงาน ปคร. ที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้เพียรพยายามผลักดันมาก็จะเป็นกลุ่มคนหรือกลไกที่มีคุณค่ามีความหมายสำหรับการพัฒนา และการแก้ไขวิกฤตการณ์ของประเทศ และผมมั่นใจเหลือเกินว่าท่านทั้งหลายจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งทั้งต่อรัฐบาลและต่อประชาชน ผมขอตั้งความหวังไว้เช่นนี้ และผมขออนุญาตติดตามตรวจสอบ ดูว่าเป็นไปอย่างนั้นจริงหรือไม่ เหมือนกับที่ผม

เรียกร้องให้ท่านทั้งหลายคอยติดตามตรวจสอบท่าน
นายกรัฐมนตรี ตัวผม และคณะรัฐมนตรีของผม ขอให้เราได้
ทำงานร่วมกันในลักษณะของคนที่เคยพบในความเป็นมืออาชีพ
ของกันและกัน ผมเชื่อว่าวันหนึ่งเราจะได้มานั่งประชุมกันอย่างนี้
แล้วนำประสบการณ์ความหลัง 2-3 ปีที่เราทำงานร่วมกันมา
มาพูดคุยกันใหม่ คิดว่าจะทำให้บรรยากาศสนุกสนานกว่านี้
แล้วก็จะเป็ประโยชน์สำหรับคนรุ่นต่อไปที่จะมาทำงานต่อจาก
เราด้วย

ผมขอขอบคุณท่านเลขาธิการคณะรัฐมนตรีในความ
ตั้งใจของท่าน ขอขอบคุณท่านทั้งหลายซึ่งผมรู้จักเคยพบนับถือ
เป็นเพื่อนฝูงกันบ้าง เคยทำงานด้วยกันบ้าง ขอให้ท่านทั้งหลายได้
ตระหนักว่า ผมคาดหวังจริง ๆ และอยากเห็นความสำเร็จของ
ท่านทั้งหลาย และนอกจากจะได้นำไปใช้ประโยชน์ในสมัยนี้แล้ว
จะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาการทำงานของข้าราชการและ
นักการเมืองในวันข้างหน้าด้วย ขอขอบคุณ ขอให้ทุกท่านทำงาน
ได้สำเร็จอย่างที่ตั้งใจกันไว้ทุกประการ

การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ผู้ประสานงาน คณะรัฐมนตรีและรัฐสภา

นางกานดา วัชรากัย

รองปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

ปคร. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

สวัสดีท่านผู้ประสานงานคณะรัฐมนตรีและรัฐสภา
(ปคร.) ทุกท่าน ขอให้การพูดของดิฉันในวันนี้เป็นการคุย
แลกเปลี่ยนประสบการณ์และความเห็นกัน ซึ่งไม่ยากให้เป็น

ทางการ ฉะนั้น หากท่านจะเพิ่มเติมหรือเสริมเรื่องใดก็สามารถเพิ่มเติมได้

ดิฉันได้ถามท่านผู้จัดว่าทำไมจึงเลือกดิฉัน คำตอบที่ได้รับเข้าใจว่า เป็นเพราะดิฉันเป็น ปคร. มานานที่สุด เพราะเป็นมา 3 ปีเศษแล้ว หากจะถามว่าประสบการณ์ที่ได้คืออะไรบ้าง อยากจะเล่าให้ฟังในเรื่องของการเป็น ปคร. ว่า กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จัดไว้อย่างไร และทำไมจึงจัดอย่างนั้น

ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยผู้ประสานงานคณะรัฐมนตรีและรัฐสภา พ.ศ. 2551 กำหนดว่า ผู้ที่จะดำรงตำแหน่ง ปคร. ของส่วนราชการ รัฐมนตรีต้นสังกัดจะต้องแต่งตั้งจากข้าราชการประจำผู้ดำรงตำแหน่งระดับ 10 หรือข้าราชการประจำผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า ในส่วนของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เองได้แต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่ง ปคร. ขึ้น โดยดิฉันได้รับการแต่งตั้งและดำรงตำแหน่งนี้มาตลอด และเป็นคนเดียวที่อยู่นาน รองปลัดกระทรวงท่านอื่น ๆ ก็จะมีที่เกษียณไป ดิฉันอยู่ยาวนานก็รับหน้าที่นี้มาตลอด ระบบงาน

ปคร. ของกระทรวงในบางกระทรวงจะตั้งอยู่ภายใต้สำนักงานรัฐมนตรี และบางกระทรวงจะอยู่ภายใต้สำนักงานปลัดกระทรวง ที่เป็นเช่นนี้ส่วนหนึ่งคิดว่าเป็นเรื่องของการพิจารณาของแต่ละกระทรวงว่าอยู่ที่ใดจึงจะทำให้การทำงานคล่องตัวมากที่สุด กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เห็นว่า ถ้าให้ระบบ ปคร. อยู่ภายใต้สำนักงานปลัดกระทรวงก็สามารถทำให้องค์การปลัดกระทรวงที่กำกับดูแลการบริหารงานของกระทรวง สามารถที่จะเป็นหน่วยงานกลางในการประสานงานในระดับ กระทรวงได้ราบรื่น และสะดวกกว่าที่จะตั้งไว้ที่สำนักงานรัฐมนตรี ของกระทรวง กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของ มนุษย์เป็นกระทรวงเล็ก และที่รัฐมนตรีเปลี่ยนบ่อย

ในส่วนของ การแต่งตั้งผู้ช่วย ปคร. ของกระทรวงการ พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ได้แต่งตั้งมาจาก หน่วยงานหลัก 3 หน่วยงานด้วยกัน คือ

1. **สำนักงานรัฐมนตรี** เพื่อทำหน้าที่เป็นผู้ช่วย ปคร. ประสานกับรัฐมนตรี และประสานงานในภารกิจด้านการเมือง ต่าง ๆ

2. **สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์** เพื่อทำหน้าที่เรื่องของการประสานงาน การให้คำแนะนำการจัดทำเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี การจัดทำความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี การแจ้งวาระการประชุมของคณะรัฐมนตรีและมติคณะรัฐมนตรีให้หน่วยงานในสังกัดทราบ และการติดตามผลการดำเนินงานของส่วนราชการให้เป็นไปตามมติของคณะรัฐมนตรี รวมทั้งประสานงานกับรัฐมนตรีเพื่อชี้แจงร่างกฎหมาย ญัตติ กระทั่งถาม และเรื่องอื่น ๆ ในภารกิจของคณะรัฐมนตรีและรัฐสภาตามที่รัฐมนตรีมอบหมาย ซึ่งสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ถือเป็นตัวจักรสำคัญที่ช่วยทำงานในระบบ ปคร.

3. **กองนิติการ** เพื่อทำหน้าที่พิจารณากลับกรองเรื่องที่เกี่ยวข้องกับกฎหมาย กฎ และระเบียบต่าง ๆ เนื่องจากเรื่องทั้งหลายทั้งปวงจะต้องมีประเด็นเกี่ยวกับเรื่องกฎหมายเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย ซึ่งกองนิติการจะเป็นมือกฎหมายให้

นอกจากนั้นได้แต่งตั้งระดับรองอธิบดีจากทุกกรมที่อยู่
ในกระทรวง เพื่อให้ทำหน้าที่ประสานในเรื่องที่เกี่ยวกับแต่ละกรม
โดยรองอธิบดีที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้ช่วย ปคร. จะต้องเป็นผู้ที่มา
รับการประสานจาก ปคร. ของกระทรวงเพื่อที่จะทำให้เครือข่าย
ต่าง ๆ รวมทั้งประเด็น/มุมมองต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับแต่ละเรื่องมี
ความครบถ้วนสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ในการดำเนินการทั้งหมดจะอาศัยกฎหมายสำคัญ
2 เรื่องเป็นเครื่องมือ คือ พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่อง
และการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. 2548 และระเบียบสำนัก
นายกรัฐมนตรีว่าด้วยผู้ประสานงานคณะรัฐมนตรีและรัฐสภา
พ.ศ. 2551 จากประสบการณ์คิดว่าปัจจัยที่จะทำให้งาน ปคร.
ประสบความสำเร็จและเป็นไปตามความคาดหวังของท่าน
รองนายกรัฐมนตรี (นายสุเทพ เทือกสุบรรณ) ที่กล่าวถึง คือ ปคร.
ต้องวางเครือข่าย/ระบบ เพื่อให้ผลการประสานงานสามารถตอบ
กลับมาได้ถูกต้อง ทันการณ์ ทำให้ ปคร. มีเวลาที่จะอ่านเรื่องต่าง ๆ
ได้ก่อนที่จะลงนาม และเรื่องที่ส่งออกไปไม่มีปัญหา หลายครั้งมี
เรื่องเสนอให้ลงนามช่วง 6 โมงเย็น บอกว่าต้องรีบลงนามเพื่อ
ส่งออกมิฉะนั้นจะไม่ทัน แต่ดิฉันไม่เคยเห็นอะไรที่ดิฉันไม่ได้

อ่าน เพราะถ้าเป็นอย่างนั้นแล้ว ลายเซ็นที่เราเซ็นในฐานะ
ปคร. นั้นจะไม่มีความหมายเลย นอกจากนั้นจะมีเรื่องกระทู้
ซึ่งบางครั้งส่งมาวันศุกร์ประมาณ 6 โมงเย็น แล้วก็ขอเข้าวันจันทร์
เพราะฉะนั้นบางทีวันเสาร์อาทิตย์ก็อาจจะต้องทำเรื่องนี้ให้เสร็จ
เพื่อที่จะสามารถส่งเรื่องดังกล่าวออกได้ภายในวันจันทร์และ
สามารถเข้าสู่ที่ประชุมคณะรัฐมนตรีได้ในวันอังคาร ซึ่งเรื่อง
เหล่านี้ ปคร. จะต้องสละเวลานั่งดูในรายละเอียดด้วย
เหมือนกัน

หน่วยงานภายในกระทรวงการพัฒนาสังคมและ
ความมั่นคงของมนุษย์มีองค์กรอิสระหนึ่งแห่ง และรัฐวิสาหกิจ
อีกหนึ่งแห่ง คือ สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)
และการเคหะแห่งชาติ ซึ่งในช่วงแรกของการทำงาน ปคร. ทั้ง 2
หน่วยงานข้างต้นค่อนข้างจะไม่ค่อยให้ความสำคัญเกี่ยวกับการ
ปฏิบัติตามระเบียบ กฎเกณฑ์ หรือ checklist ต่าง ๆ ที่กำหนดให้
แต่ภายหลังก็ทราบว่าถ้าหากยังยืนยันทำตามที่เขาอยากจะทำนั้น
จะทำให้เกิดปัญหา เพราะฉะนั้น ด้วยเครือข่ายที่มีอยู่ในกระทรวง
ดิฉันพยายามทำให้เขาเข้าใจว่า รูปแบบเป็นอย่างไรก็ควรทำตาม
รูปแบบนั้น ระยะเวลาจึงไม่ค่อยมีปัญหาเท่าใดนัก

ประเด็นที่ท่านรองนายกรัฐมนตรีกล่าวก็เป็นประเด็นที่น่าจะต้องอยู่ในใจของเราทั้งหมด ทั้งนี้ คิดว่าคงไม่มี ปคร. ท่านใดต้องการจะสอดใส่หรือว่าทำเรื่องไปจนกระทั่งถึงคณะรัฐมนตรีแล้วให้เขาเข้าใจผิดมองเรื่องจากขาวเป็นดำ หรือจากดำเป็นขาว คงไม่ใช่วิสัยของข้าราชการประจำที่จะทำตัวดิฉันเองทำหน้าที่ ปคร. มาตลอดระยะเวลา 3 ปี ได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับเรื่องนี้ และพยายามมองและพยายามที่จะปรึกษาหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในทุกประเด็นว่า เราได้มองอย่างรอบคอบครอบคลุมหรือไม่ แน่แน่นอนว่า ปคร. เป็นหนึ่งในตำแหน่งที่รับผิดชอบ ถามว่าแล้วมีปัญหาหรือไม่ในการที่จะให้รัฐมนตรีลงนามในเรื่องต่าง ๆ ตามที่เรียนให้ท่านทราบแล้วว่า ระยะเวลาที่รัฐมนตรีเข้ามาทำงานจะสั้นมาก บางท่านอยู่แค่ 20 วัน บางท่านก็ 1 เดือน บางท่านก็ 3 เดือน ซึ่งในบางสมัยเรื่องที่จะนำเสนอคณะรัฐมนตรี ที่ปรึกษาของรัฐมนตรีจะขอดูในรายละเอียดด้วย แต่นั่นไม่ใช่ปัญหา เพราะว่าสามารถให้ตรวจสอบได้จนพอใจว่าประเด็นต่าง ๆ ที่จะนำเสนอคณะรัฐมนตรีนั้นเป็นประเด็นที่ชัดเจนหรือไม่ แต่ในบางสมัยก็ไม่มี การขอดูใน

รายละเอียด เมื่อส่งไปให้รัฐมนตรีก็ลงนาม แล้วก็นำเรื่องส่งไปเพื่อ
เสนอคณะรัฐมนตรีเลย

ดิฉันคงจะมีเรื่องแลกเปลี่ยนเพียงเท่านี้ จาก
ประสบการณ์ 3 ปีที่ผ่านมาค่อนข้างราบรื่นพอสมควร จะมีบ้าง
ก็เรื่องเงื่อนไขเวลาเท่านั้นที่ทำให้บางที่เราอาจจะมีเวลาที่จะคิดและ
ไตร่ตรอง และคิดในแง่ของความครอบคลุมในประเด็นต่าง ๆ ที่จะ
นำเสนอคณะรัฐมนตรีไม่ได้ร้อยเปอร์เซ็นต์อย่างที่อยากจะให้เป็น
ด้วยเหตุที่ว่าเราไม่มีเวลาจริง ๆ

รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรี (นางโฉมศรี อารยะศิริ)

ดิฉันในฐานะ ปคร. ของ สลค. ได้คลุกคลีกับเรื่อง ปคร. มาตั้งแต่เริ่มต้น วัตถุประสงค์เป้าหมายและสิ่งที่เป็นความต้องการที่เราสร้างระบบ ปคร. ขึ้นมา ไม่เพียงแต่ในเรื่องของระบบ คณะรัฐมนตรี ในเรื่องของรัฐสภาดิฉันก็ถือเป็นเรื่องสำคัญอย่างหนึ่ง แต่ว่าส่วนใหญ่พวกเราจะไปมุ่งเน้นตรงงานเกี่ยวกับ คณะรัฐมนตรีและจะละเลยเรื่องของรัฐสภามาก อย่างที่ท่าน รองปลัดฯ กานดาฯ ได้พูดถึงสิ่งที่ ปคร. จะต้องศึกษาก็คือ พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุม คณะรัฐมนตรีและระเบียบฯ ในส่วนของคณะรัฐมนตรี แต่อย่าลืมว่าในเรื่องของข้อบังคับการประชุมของสภาทั้งสองและรัฐสภา รวมทั้งรัฐธรรมนูญท่านจะต้องศึกษาด้วย ท่านอาจจะคิดว่าไม่มี ความสำคัญแต่ดิฉันเห็นว่าเป็นส่วนหนึ่งที่มีความสำคัญในการ สนับสนุนการทำงานของ ปคร. ให้สัมฤทธิ์ผลได้อย่างดียิ่ง

ที่ผ่านมาจุดที่เป็นปัญหาอย่างหนึ่งก็คือ ในเรื่องของการ ดำรงตำแหน่ง เนื่องจากเราตั้งเป้าหมายการทำงานของ ปคร. ของ ทุกส่วนราชการไว้สูงว่า จะสามารถดูแลกำกับการทำงานของ

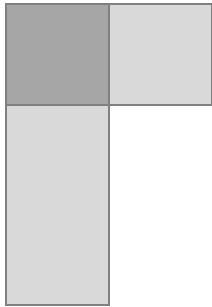
หน่วยงานต่าง ๆ ภายในกรม ในกระทรวงได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงต้องกำหนดให้ ปคร. เป็นระดับ 10 คือระดับรองปลัดกระทรวง หรือไม่ก็เป็นที่ปรึกษาระดับ 10 แต่การกำหนดเป็นระดับ 10 นั้น จริงอยู่ถึงแม้ว่าจะมีอำนาจที่จะควบคุมดูแลส่วนราชการต่าง ๆ ภายในกระทรวงได้ แต่สิ่งหนึ่งที่มีปัญหามากคือการสับเปลี่ยน หมุนเวียนผู้ดำรงตำแหน่ง ปคร. บ่อย ปคร. แต่ละท่านจะอยู่ใน ตำแหน่งเพียงระยะเวลาสั้น ๆ บางที่มาอยู่เพียง 2-3 เดือน ฉะนั้น ปคร. ในแต่ละกระทรวงจะมีการเปลี่ยนกันอยู่ตลอดเวลา ทำให้ แต่ละท่านไม่ทราบจุดประสงค์ หรือความมุ่งหมายที่แท้จริงของ

การจัดตั้งระบบ ปคร. และอาจจะไม่มีความสนใจอย่างแท้จริงที่จะทำให้ระบบ ปคร. เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย แต่ผู้ที่จะมีส่วนผลักดันได้ดีที่สุดก็คือผู้ช่วย ปคร.

ในส่วนของท่าน ปคร. ของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เนื่องจากท่านได้อยู่ในแวดวงนี้มานาน ท่านก็ค่อนข้างที่จะทุ่มเทและให้ความสำคัญแก่เรื่องนี้ ซึ่งดิฉันคิดว่าเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง และหากท่าน ปคร. ทุกท่านดำเนินการแบบท่านรองปลัดฯ กานดาฯ และสร้างระบบเครือข่ายภายในกระทรวงของท่านให้มีประสิทธิภาพ สิ่งที่ท่านรองนายกรัฐมนตรีคาดหวังไว้ก็คิดว่าเป็นไปได้ แต่ปัจจุบันความคาดหวังของท่านรองนายกรัฐมนตรีนั้น ดิฉันค่อนข้างจะหนักใจแทนสำหรับ ปคร. หลาย ๆ ท่านที่อาจจะหมุนเวียนผลัดเปลี่ยนกันเข้ามาเป็น ปคร. เพราะจะทำให้ท่านไม่รู้ลึกในเรื่องของข้อมูลต่าง ๆ ฉะนั้นการสร้างระบบที่ดีจะเป็นส่วนที่ช่วยผลักดันให้ความหวังของฝ่ายบริหาร ฝ่ายการเมืองเกิดผลสัมฤทธิ์และเป็นประโยชน์กับหน่วยงานและเป็นประโยชน์ในอีกหลาย ๆ ด้าน จึงขอฝากข้อคิดเห็นไว้ให้ ปคร. ท่านอื่น ๆ ช่วยรับไปพิจารณาด้วยว่าจะสามารถปฏิบัติได้จริงมากน้อยเพียงใด

อยากจะฟัง ปคร. หน่วยงานอื่น ๆ หากท่านจะมีปัญหาหรือมี
ประสบการณ์ที่จะขอแลกเปลี่ยน หรือมีข้อสงสัยอย่างไรที่ดิฉันจะ
สามารถตอบได้ หรือว่า ปคร. ท่านอื่นจะช่วยตอบ หรือเลขาธิการ
คณะรัฐมนตรีจะช่วยตอบได้ก็ยินดี

คำถาม-คำตอบและข้อคิดเห็น เกี่ยวกับระบบผู้ประสานงานคณะรัฐมนตรี และรัฐสภา

คำถาม

ในระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยผู้ประสานงานคณะรัฐมนตรีและรัฐสภา (ปคร.) ข้อ 6 (6) ที่กำหนดหน้าที่ของปคร. ให้รวบรวมมติคณะรัฐมนตรีของส่วนราชการ และ (7) ให้ประสานและติดตามผลการดำเนินงานของส่วนราชการให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีนั้น อยากทราบว่า หน้าที่ทั้งสองข้อนี้เกี่ยวพันกันหรือไม่ และเมื่อดำเนินการเสร็จแล้ว จะให้เสนอรายงานต่อใครหรือจะให้ดำเนินการต่อไปอย่างไร

คำตอบ

ผลการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีของส่วนราชการ ให้รายงานความคืบหน้าของการดำเนินงานตาม

แผนงาน/โครงการต่าง ๆ ที่คณะรัฐมนตรีได้เห็นชอบหรืออนุมัติให้ไปดำเนินการให้แก่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี (สลค.) และ สลค. จะนำรายงานเสนอต่อคณะรัฐมนตรีต่อไป ซึ่งการดำเนินการดังกล่าว ปคร. สามารถรวบรวมข้อมูลไว้ทำรายงานผลงานประจำปีของ ปคร. ได้ด้วย

คำถาม

อยากทราบว่า ปคร. มีส่วนเกี่ยวข้องในการประสานข้อมูลเพื่อใช้ในการจัดทำรายงานผลการดำเนินการของคณะรัฐมนตรีตามแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐที่ต้องจัดทำทุกปีหรือไม่ ทั้งนี้ เห็นว่าหากกำหนดให้ ปคร. เป็นผู้ติดตามและจัดส่งข้อมูลให้ สลค. น่าจะทำให้การจัดทำรายงานฯ มีความรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพมากขึ้น

คำตอบ

การรายงานผลการดำเนินการตามแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐซึ่งรัฐบาลจะต้องรายงานต่อรัฐสภาทุกปีก็ทำในลักษณะ

เดียวกันกับรายงานผลการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี แต่รายงานผลตามแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐจะมีคณะกรรมการดูแลอยู่ และระยะเวลาค่อนข้างจะจำกัด อย่างไรก็ตาม สลค. ได้ประสานเป็นการภายในก่อนที่จะส่งหนังสือเป็นทางการแจ้งให้กระทรวงต่าง ๆ ที่มีผลงานที่เกี่ยวกับประเด็นการดำเนินการตามแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐส่งเรื่องเข้ามา แล้วรวบรวมนำเสนอคณะกรรมการ ข้อมูลเหล่านี้จะต้องนำมากลั่นกรองอีกครั้งว่าเรื่องใดควรใส่ในรายงาน และเรื่องใดควรตัดออก เพราะบางครั้งกระทรวงเสนอรายละเอียดมามากที่มีใช้ประเด็นสำคัญ จึงต้องมาพิจารณากันอีกครั้ง

ในเรื่องการประสานข้อมูลเพื่อใช้ในการจัดทำรายงานตามแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ ปคร. ก็ควรต้องเกี่ยวข้องด้วย แต่อย่างไรก็ตาม บทบาทของ ปคร. ในแต่ละส่วนราชการแตกต่างกัน โดยบางส่วนราชการ ปคร. มีบทบาทในเรื่องนี้มาก แต่บางส่วนราชการก็อาจจะไม่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดทำรายงานดังกล่าว ซึ่งทั้งหมดขึ้นอยู่กับลักษณะการทำงานของแต่ละส่วนราชการ

คำถาม

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการให้ความสำคัญแก่เรื่องงานสภามาก โดยกำหนดให้มีผู้ประสานงานประจำอยู่ที่รัฐสภาทุกวันพุธและพฤหัสบดี ซึ่งเจ้าหน้าที่ที่ไปปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวต้องประสานขอห้องของรัฐสภาเพื่อไปประจำอยู่ และต้องนั่งฟังประเด็นการอภิปรายเพื่อรายงานให้รัฐมนตรีทราบประเด็นที่เกี่ยวข้องทุกสัปดาห์ นอกจากนี้ยังมีปัญหาคือบางเรื่อง ปคร. ไม่สามารถให้ข้อมูลแก่รัฐมนตรีได้ กระทรวงศึกษาธิการจึงให้ผู้ตรวจราชการของกระทรวงผลัดเวรกันไปประจำอยู่ด้วย ดังนั้น งานของ ปคร. จะมุ่งเน้นแต่งงานด้านคณะรัฐมนตรีอย่างเดียวไม่ได้ แต่ต้องเน้นงานด้านรัฐสภาด้วย จะเป็นไปได้หรือไม่ที่จะให้มีห้องประสานงานกลางประจำที่รัฐสภาอย่างน้อย 1 ห้อง โดย สลค. เป็นหน่วยงานกลาง เพื่อแจ้งส่วนราชการต่าง ๆ เมื่อมีประเด็นการอภิปรายที่เกี่ยวข้อง

คำตอบ

งานด้านรัฐสภา ปคร. อาจไม่รู้ข้อมูลทุกเรื่อง แต่มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมียุติงานของกระทรวงไปประจำอยู่ที่รัฐสภา ทั้งนี้ ในส่วนของกระทรวงที่สุดแม้ว่าจะเป็นการตั้งคำถามในวันนั้น แต่ผู้เกี่ยวข้องก็จะมีเวลาในการประสานงานขอข้อมูลพอสมควร เพราะกระทรวงที่สุดดังกล่าวจะถูกแจ้งไปยังสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี (สทน.) ซึ่งเป็นผู้รวบรวมและแจ้งไปยังกระทรวงต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ โดยตรง โดยสำนักประสานงานการเมืองของ สทน. จะเป็นผู้ประสานงานกลางและคอยดูแลในเรื่องของกระทรวงด้วย ดังนั้น ปคร. จึงอาจไม่จำเป็นต้องไปประจำที่รัฐสภาทุกครั้ง แต่อาจจะคอยประสานอยู่ในสถานที่อื่น โดยเตรียมความพร้อมในการติดต่อประสานงานให้พร้อมอยู่เสมอก็ได้ ส่วนเรื่องห้องปฏิบัติงานที่รัฐสภา เนื่องจากได้ทราบมาว่าทางรัฐสภามีสถานที่จำกัด ดังนั้น ส่วนราชการอาจต้องประสานกับรัฐสภาเป็นกรณี ๆ ไป อย่างไรก็ตาม ในบางครั้งก็มีเจ้าหน้าที่ของ สลค. คือผู้อำนวยการสำนักนิติธรรมไปประจำอยู่ด้วย ทั้งนี้ จะขอรับประเด็นในเรื่องนี้ไปพิจารณาความเป็นไปได้ที่จะให้มีทีมงานของ สลค. ไปร่วมงานกับ สทน. เพื่ออำนวยความสะดวก

สะดวกในการเตรียมการในเรื่องที่เกี่ยวกับฝ่ายการเมืองให้แก่ส่วนราชการต่าง ๆ ทั้งในเรื่องเกี่ยวกับพระราชบัญญัติ ญัตติ รายงานกรรมธิการ และเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับรัฐสภา

คำถาม

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้จัดทำรายงานผลการดำเนินงานของ ปคร. ไว้ ซึ่งทำได้ดีมาก อยากทราบว่าแต่ละส่วนราชการจำเป็นต้องจัดทำรายงานดังกล่าวหรือไม่

คำตอบ

ในระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วย ปคร. พ.ศ. 2551 ไม่ได้ระบุว่า ปคร. ต้องจัดทำรายงานผลการดำเนินงานของ ปคร. อย่างไรก็ตาม ที่ผ่านมามีหลายส่วนราชการได้มีการรวบรวมผลงานและจัดทำเป็นรายงานทั้งที่จัดทำรายงานเพื่อเสนอต่อรัฐมนตรีเจ้าสังกัด และบางส่วนราชการได้เผยแพร่ให้ส่วนราชการต่าง ๆ ได้รับทราบ รายงานผลการดำเนินงานของ ปคร. ถึงแม้ระเบียบฯ มิได้กำหนดให้จัดทำ แต่หาก ปคร. ได้รวบรวมและ

จัดทำไว้ รายงานดังกล่าวจะเป็นฐานข้อมูลสำคัญที่ใช้ในการอ้างอิงและเป็นประโยชน์ในการปฏิบัติราชการของส่วนราชการต่อไปได้

คำถาม

ส.ล.ค. ถือเป็นหน่วยงานสนับสนุนให้เกิดมติคณะรัฐมนตรีในเรื่องต่าง ๆ และเป็นหน่วยบูรณาการความสำเร็จตามมติคณะรัฐมนตรีด้วย อยากทราบว่า นอกจากการคาดหวังให้ ป.ค.ร. ประสานงานเกี่ยวกับเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรีให้มีข้อมูลชัดเจน รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพแล้ว ส.ล.ค. คาดหวังที่จะให้ ป.ค.ร. เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนให้มีการนำมติคณะรัฐมนตรีไปดำเนินการให้สำเร็จด้วยหรือไม่

คำตอบ

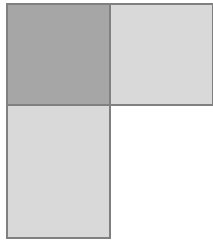
ในระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วย ป.ค.ร. พ.ศ. 2551 ข้อ 6 (7) กำหนดให้ ป.ค.ร. มีหน้าที่ประสานงานและติดตามผลการดำเนินการของส่วนราชการให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี ดังนั้น ป.ค.ร. จึงควรประสานให้หน่วยงานในสังกัดปฏิบัติตามมติ

เอกสารสรุปการสัมมนาเพื่อพัฒนาระบบผู้ประสานงานคณะรัฐมนตรีและรัฐสภา

คณะรัฐมนตรี รวมทั้งติดตามให้มีการรายงานผลการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีด้วย

ทั้งนี้ หน่วยงานใหม่ที่เพิ่งมีการแต่งตั้ง ปคร. นั้น สลค. จะจัดทีมเจ้าหน้าที่ออกไปพบปะเพื่อให้ข้อมูลและตอบข้อสงสัยเป็นการเฉพาะต่อไป

แนวทางการประสานงาน ในภารกิจของคณะรัฐมนตรีและรัฐสภา

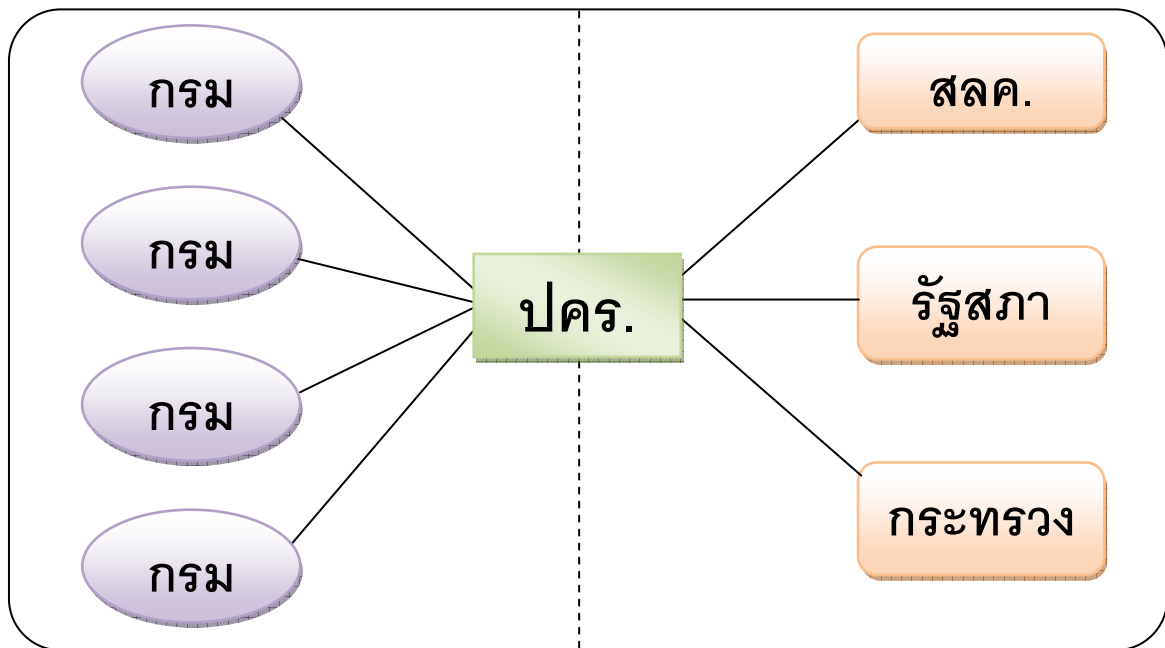

นายสุรชัย ปู่ประเสริฐ เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

บทบาทที่สำคัญของผู้ประสานงานคณะรัฐมนตรีและรัฐสภา
ในการสนับสนุนงานคณะรัฐมนตรีและรัฐสภา

ผู้ประสานงานคณะรัฐมนตรีและรัฐสภา (ปคร.) ต้องทำ
หน้าที่เสมือนเป็น “ประตู่” ที่เชื่อมระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ โดย

ด้านหนึ่งเชื่อมกับสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี (สลค.) รัฐสภา และกระทรวงต่าง ๆ ส่วนอีกด้านหนึ่งเชื่อมกับหน่วยงานในสังกัด

ดังนั้น บทบาทที่สำคัญของ ปคร. ประการแรกคือ **ความรวดเร็ว** เนื่องจาก ปคร. จะต้องประสานงานเกี่ยวกับการประชุมคณะรัฐมนตรีซึ่งจะมีเป็นประจำทุกวันอังคาร การเตรียมวาระการประชุมจะมีกำหนดเวลาที่ค่อนข้างแน่นอน ทั้งนี้ ปคร. ของหน่วยงานจะต้องเป็นผู้ที่ประสานงานเกี่ยวกับเรื่องที่จะเสนอเข้าไปยัง สลค. ซึ่งจะต้องทำทุกอย่างด้วยความรวดเร็วเป็นสำคัญ

นอกจากความรวดเร็วแล้ว **ความถูกต้อง**ก็เป็นสิ่งที่มีความสำคัญมากเช่นกัน เพราะการที่คณะรัฐมนตรีจะตัดสินใจจนกระทั่งนำไปสู่การออกมติคณะรัฐมนตรีแต่ละครั้งนั้น ข้อมูลที่ถูกต้องเป็นสิ่งที่สำคัญ ต้องมั่นใจว่าข้อมูลประกอบการตัดสินใจของคณะรัฐมนตรีไม่ขัดต่อกฎหมาย ซึ่งหากมีมติคณะรัฐมนตรีที่ไม่ถูกต้องออกไป กระบวนการตรวจสอบทางกฎหมายก็จะดำเนินขึ้นทันที ดังนั้น การมีข้อมูลที่ถูกต้องจึงเป็นเรื่องที่สำคัญอย่างมาก ซึ่งข้อมูลนั้นจะมาจากทั้งการค้นหาของ สลค. เอง ส่วนหนึ่ง และจากการประสานขอจากหน่วยงานเจ้าของเรื่องโดยผ่าน ปคร. อีกส่วนหนึ่ง

ความแม่นยำเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่สำคัญของ ปคร. ซึ่งมักจะมาพร้อมกับความถูกต้อง เพราะการรู้ว่าแต่ละเรื่องที่จะเสนอเข้าที่ประชุมคณะรัฐมนตรีมาจากหน่วยงานใดในสังกัดเป็นเรื่องที่สำคัญที่รัฐมนตรีเจ้ากระทรวงควรต้องรู้ ทั้งนี้ อาจจะเป็นไปได้ยากที่ตัวรัฐมนตรีเองจะรู้ทั้งหมด แต่จุดนี้จะเป็นจุดแข็งของ ปคร. เพราะ ปคร. ทำงานในหน่วยงานมานาน ย่อมต้องรู้ว่าเรื่องใดเกี่ยวข้องกับกรมใดหรือหน่วยงานใด ดังนั้น จึงควรมีความแม่นยำในข้อมูลส่วนนี้ด้วย

การทำงานคู่ขนานและการทำงานล่วงหน้าเป็นสิ่งที่สำคัญเช่นกัน แต่อาจจะขึ้นอยู่กับวิธีการทำงานของแต่ละหน่วยงานและความเข้มแข็งของ ปคร. เอง รวมทั้งการได้รับความไว้วางใจจากรัฐมนตรี เพราะในบางครั้งปลัดกระทรวงเห็นชอบแล้ว เหลือเพียงรอรัฐมนตรีลงนาม ซึ่งในขั้นตอนนี้ ปคร. จะสามารถประสานล่วงหน้ามายัง สลค. ว่าจะมีเรื่องนี้เสนอเข้าที่ประชุมคณะรัฐมนตรีได้ จากนั้นอาจจะส่งสำเนาหนังสือผ่านทางโทรสารไปที่ สลค. เพื่อให้มีการเตรียมการล่วงหน้า โดยเมื่อ สลค. ได้รับสำเนาเรื่องมาก็จะสามารถตรวจสอบล่วงหน้าว่าเรื่องดังกล่าวเกี่ยวข้องกับมติคณะรัฐมนตรีใดบ้าง เกี่ยวข้องกับกฎหมายหรือระเบียบใดบ้าง วิธีการเช่นนี้จะทำให้ สลค. มีเวลา

ล่วงหน้าในการเตรียมข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ซึ่งส่งผลให้การทำงานสะดวกรวดเร็วขึ้น หรือในบางครั้งหน่วยงานได้รับมอบหมายเรื่องต่าง ๆ มา และคาดการณ์ล่วงหน้าได้ว่าต้องเสนอเรื่องไปที่ สลค. ภายในเวลาที่สัปดาห์ ก็จะประสานเข้ามายัง สลค. ว่าจะมีการดำเนินการเรื่องนี้ สลค. ก็จะเตรียมหาข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องไว้ได้ล่วงหน้า รวมทั้งจะประสานงานกับหน่วยงานเจ้าของเรื่องอย่างสม่ำเสมอว่าอยู่ในขั้นตอนใดแล้ว ซึ่งวิธีเช่นนี้จะทำให้การทำงานง่ายขึ้น เร็วขึ้น ด้วยเหตุนี้สิ่งที่ สลค. คาดหวังจาก ปคร. อย่างมากคือเรื่องการประสานล่วงหน้าและการทำงานแบบคู่ขนาน เพราะทั้งสองสิ่งนี้จะทำให้การทำงานดำเนินไปอย่างรวดเร็วและราบรื่น

นอกจากนี้ โดยปกติ สลค. จะแจ้งมติคณะรัฐมนตรีไปยังรัฐมนตรีและ ปคร. ของหน่วยงาน ทั้งนี้ การแจ้งไปที่ ปคร. นอกจากจะให้ ปคร. ช่วยประสานงานต่อกับหน่วยงานภายในแล้ว ยังมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ ปคร. ได้จัดทำเป็นฐานข้อมูลและสามารถติดตามมติคณะรัฐมนตรีได้ ซึ่งอีกหน้าที่หนึ่งที่ ปคร. ของแต่ละหน่วยงานจะช่วยกันทำได้ก็คือ การรวบรวมมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานของตนไว้เพื่อเอาไว้ติดตาม

เรื่อง หรือหากมีความจำเป็นต้องคัดค้านมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องจะได้สามารถทำได้ทันที รวมทั้งในกรณีที่ สลค. มีความจำเป็นที่จะต้องคัดค้านมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานใด ก็จะได้ประสานไปยัง ปคร. ของหน่วยงานนั้นได้ ซึ่งจะช่วยทำให้เกิดความรวดเร็วยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตาม ปคร. ควรจะทำการตรวจสอบติดตามมติคณะรัฐมนตรีเป็นประจำทุกสัปดาห์ ซึ่งอาจทำโดยการตรวจสอบจากเว็บไซต์ สลค. ซึ่งจะเป็นประโยชน์สำหรับการเตรียมข้อมูลสำหรับ ปคร. เอง รวมทั้งเป็นข้อมูลสำหรับรัฐมนตรีด้วย

ในส่วนของการประสานงานกับรัฐสภานั้น รัฐบาลชุดปัจจุบัน รัฐมนตรีแต่ละท่านมีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับเรื่องรัฐสภาเป็นอย่างดีเพราะอยู่ในสภาผู้แทนราษฎรมานาน แต่สิ่งที่รัฐมนตรีต้องการเพิ่มเติมจะเป็นเรื่องของข้อมูลที่มีความถูกต้องแม่นยำ และรวดเร็วทันต่อการใช้งานของรัฐมนตรีโดยเฉพาะใช้ในการตอบกระทู้ นอกจากนี้ ในส่วนของการพิจารณาร่างกฎหมายที่อยู่ในกระบวนการนั้น นอกจากจะมีผู้แทนจากสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเข้าร่วมในการพิจารณาในขั้นตอนต่าง ๆ แล้ว ปคร. ยังต้องมีบทบาทในส่วนนี้เพิ่มขึ้นด้วย

นอกจากนี้ รัฐบาลทุกชุดจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการชุดหนึ่งที่เรียกว่า คณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎร (ป.ส.ส.) หรือที่เรียกว่า “ วิป : whip” ซึ่งการจะนำกฎหมายเข้าสู่การพิจารณาของสภาจะเร็วหรือช้า การสลับวาระ เปลี่ยนวาระ จะผ่านวิปทั้งหมด โดยสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีจะเป็นผู้ดูแลในส่วนนี้

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

โทรศัพท์ 0-2280-9000 ต่อ 447-448

www.cabinet.thaigov.go.th

boca@soc.go.th, sochoca@yahoo.com

สปค. 52/03-09